

SEBASTIAN BROCK, *The Bible in the Syriac Tradition*, second revised edition, Piscataway 2006, 178 s. (Gorgias Handbooks, 7)

Prezentowana książka znanego syrologa o światowej renomie Sebastiana Brocka z Oxfordu składa się z dwóch różnych wstępów do Biblii syryjskiej.

Część I (s. 3–102) została napisana w formie wykładów, które odbyły się dla studentów w Saint Ephrem Ecumenical Research Institute (SEERI) w Kottayam (Kerala, Indie) i była opublikowana w roku 1988 przez instytut SEERI pod tym samym tytułem. Obecnie ta część została przerobiona i dodano do niej bibliografię.

Część II (s. 103–178) była opublikowana jako ostatni rozdział trzeciego tomu *The Hidden Pearl: The Syrian Orthodox Church and its Ancient Aramaic Heritage*. Dzieło poświęcone aramejskiemu dziedzictwu zostało wydane przez firmę TransWorld Film, Roma 2001, a następnie w internetowym czasopiśmie syrologicznym „Hugoye” 5 (2002) nr 1, s. 63–112.

Część I została podzielona na osiem rozdziałów. W rozdziale pierwszym autor zastanawia się, jak Biblia może nas ubogacić, jakie problemy wynikają z przekładów i jakie rodzaje tłumaczeń Biblii występują w kościele syryjskim. W rozdziale drugim Sebastian Brock prezentuje przekład Starego Testamentu z języka hebrajskiego zwany Peszittą oraz przekład z języka greckiego zwany Syro-Hexapłą. Następnie omawiane są przekłady syryjskie Nowego Testamentu: Diatessaron, przekład starosyryjski, Peszitta, przekład filokseniański i przekład harkleński. W rozdziale trzecim autor omawia syryjskie rękopisy dotyczące syryjskich tradycji biblijnych Starego i Nowego Testamentu oraz podaje ich wydania książkowe. W rozdziale czwartym analizuje biblijną interpretację obecną w tradycji syryjskiej, podkreślając metodę historyczną i duchową. Rozdział piąty dotyczy biblijnych komentarzy, a szósty stosowania Biblii syryjskiej w kaznodziejstwie. Ostatnie dwa rozdziały siódmy i ósmy omawiają użycie Biblii syryjskiej w liturgii oraz w duchowości.

Część II zatytułowana *The Syriac Bible (Biblia syryjska)* dotyczy tych samych prawie problemów, które są omawiane w części pierwszej, ale podejmowane są one trochę inaczej, a mianowicie po dziennikarsku.

Na uwagę zasługuje bibliografia w wyborze złożona z siedmiu rozdziałów, która ukazuje bogactwo syryjskich tradycji biblijnych, lekcjonarzy zawierających perykopy

biblijne, komentarzy biblijnych ważniejszych pisarzy i recepcji Biblii w literaturze. Omawiana książka dotycząca Biblii syryjskiej zasługuje na polski przekład lub opracowanie w języku polskim, aby przybliżyć polskiemu czytelnikowi ważny dział syrologii.

Poznań-Bydgoszcz

JERZY WOŹNIAK CM